

tahaksid wastu wõtta, woi kas tahaksid pagana usku tagasi minna. Kõikide filmad jooksid wet, ja nemad lubasid hea meelega, uut waimulikut isat pärast tema surma jälle wastu wõtta ja ristirahwaks jääda. Selle järel heitis waga mees rõõmuga oma hinge! Suure waewaga oli tema kümme aasta, aina waimu põllu kareet küdnud ja semet filma weega leutades peäle küllwanud. Üksküla kirikuse sai tema keha maha maetud, aga pärast Riia linna ehitamist senna wiidud, kus ühes kirikus tänä päewani tema haud näha on.

Kui Reinhart oli surnud, ei hoolinud Liwi rahwa wanemad mitte sest, mis nemad temale surma woodi peäl olid lubanud ja hakanud ennast selle wastu walmistama, kõik Sakslased ni hästi õpetajaid kui ka kaupmehi oma Maalt ära aiada. Aga need said selle kurja nõu enne teada ja läkitasid Kubele käsku, et tema nende poolt seisaks ja neid häda sees tuleks aitama, senni kui uus piiskop Saksa-maalt tuleks. Hea meelega tuli Kube appi. Kolm Reinhartist ehitatud lossi wõttis tema oma kätte ja seadis usta-waid mehi nende sisse hoidmiseks. Siis tema saatis Sakslastega ühes saadikud Saksa-maale, kes seält uut piiskopit pidid paluma.

Üks tark ja waga mees, Bertel (Berthold) sai piiskopiks õnnistatud ja tuli ka kohe seia Maale. Ükskülas sai tema ni hästi Sakstest kui Liwi rahwa poolt, kes risti-usku olid jäänud suure rõõmuga wastu woetud. Piiskop Bertel püüdis iga wiisi rahwale armsaks saada. Rahkete käis tema nendega

ümber, kinkis neile mõnda meleheaks, kutsus neid oma juure wõeraks, andis neile süa ja jua. Aga tema ei olnud mitte ni jõukas mees, et tema paigal seda jõudis teha. Selle üle pahandasid rahwas ja oli nende nõus, ühe uue kiriku aea pühitsemise kombel teda äratappa. Aga nemad läksid selle üle teine teisega riidu, kas pidid teda kirikuga tükkis tulega ära rikuma, ehk surnuks lööma ehk Wäina jõkke uputama. Sest se nüüd tuli, et piiskop nende nõust enne teada sai ja nende eest laewaga Saksa-maale ärapõggenes. Aastal 1198 tuli tema Saksa-maalt jälle tagasi, temaga bulk sõamehi, sest tema tahtis neid nüüd selle kurjuse pärast nuhelda ja wäe woi-musega neid ristiinimesteks teha. Kube heitis piiskopi seltsi. Sest tuli meie Maal esimene sõda, kus risti-rahwas paganate wastu sõdisid, ja kül mõni wend teise wastu usu pärast sõtta läks. Seal ligidal, kus pärast Riia lin sai ehitatud, juhtusid mõlemad wääd teine teisega kokku. Suur werine sõda lahing hakanud mõllama, kus paganad täieste ärawõidetud. Piiskop Bertel aga leidis surma. Tema oli üksi, päinis keft waenlaste selka juhtunud, kaks Liwi meest wõtsid teda kinni, kolmas nimega Simant pistis teda tagant seljast sisse odaga läbi, (Wata plit.) teised, kes weel senna juure tulid, raiusid tema ihu-keha tükkis puruks, nenda et mitte liige liikme külge ei jäänud. Kui seda Sakslased teada said, said nende südamed wäga täis ja püüdsid kõige pidi piiskopi surma waenlastele kätte maksta ja halastamata